

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 134 din 07.07.2010

Dosar nr: 466/2009

Petiția nr: 10.381/23.11.2009

Petent: C D

Reclamat: Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

Obiect: reglementări discriminatorii privind instructorii auto angajați într-o școală de șoferi și instructorii auto persoane fizice autorizate

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și domiciliul petentului

I.1.1. C D

I.2. Numele și sediul reclamatului

I.2.1. Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, B-dul Dinicu Golescu nr. 38, sector 1, București

II. Obiectul sesizării

Petentul arată că instructorii auto persoane fizice autorizate nu își pot desfășura această activitate în urma emiterii **Ordinului Ministerului Transporturilor nr. 1019/2009**.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petentul consideră discriminatorii prevederile **Ordinului Ministerului Transporturilor nr. 1019/2009** conform căreia instructorii auto trebuie angajați într-o școală de șoferi.

IV. Procedura de citare

Petentul au fost citate pentru data de 26.01.2010 (filele 10-11 din dosar).

La citare părțile nu s-au prezentat.
Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Petentul, prin petiția înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD) cu **nr. 10.381/23.11.2009** (filele 1-2 din dosar), arată că instructorii auto persoane fizice autorizate nu își pot desfășura această activitate în urma emiterii **Ordinului Ministerului Transporturilor nr. 1019/2009**.

Reclamatul, prin **Adresa nr. 24/RP/1246/21.12.2009**, înregistrată la CNCD cu **nr. 11.114/24.12.2008** (fila 7 din dosar), anexează răspunsul Direcției Transport Rutier (filele 8-9) care arată că ordinul a fost emis în temeiul **Legii nr. 218/2009**, în urma consultării publice. Nu se îngrădește dreptul la muncă al instructorului auto, acesta putând profesa în cadrul oricărei școli de conducători auto sau putând desfășura activitatea ca instructor auto autorizat decă îndeplinește condițiile ordinului, și anume dobândește o vechime de 3 ani în domeniu.

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că reclamatul a emis un ordin conform căreia instructorii auto pot profesa doar în cadrul unei școli de conducători auto sau după dobândirea unei experiențe de cel puțin 3 ani la o astfel de școală.

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 1 prevede interdicerea generală a discriminării: „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin. 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Conform art 2, alin. (4) din **O.G. nr. 137/2000**, republicată: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

Colegiul director reține următoarele:

6.1. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului

Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strînsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.2. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc formele de discriminare (n.n.), "sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni - garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor constituționale ale cetățenilor: "Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și nediscriminării". Din coroborarea aceluiași texte (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngrădiți ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD este obligat să soluționeze orice plângere întemeiată pe dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente susmenționate.

6.3. Din acest punct de vedere, Colegiul constată că, în esență, petentul invocă vătămarea drepturilor sale prin efectul discriminatoriu al unor dispoziții normative, în speta nerecunoasterea sa ca instructor autorizat în raport cu alte acte și prevederi normative coroborat situației instructorilor din cadrul școlilor de șoferi. În legătura cu susținerile petentului, partea reclamată arată că prin intrarea în vigoare a Legii nr. 218/2009 s-au adus clarificări în legătura cu noțiuni precum instructor auto autorizat și atestat, în sensul în care la art. 48¹⁴ sunt prevăzute condițiile în care instructorii auto atestați, care sunt persoane fizice înregistrate la oficiul registrului comerțului, pot fi autorizați și își pot desfășura activitatea.

6.4. Colegiul reține că s-a mai pronunțat asupra unor plângeri cu același obiect, între altele, prin Hotărârea nr. 604 din 26.11.2009. Pe de altă parte, analizând fondul plângerii deduse soluționării și susținerile contradictorii ale părților, în opinia Colegiului, împrejurările invocate de petent, ce ar presupune analiza obiectului dedus soluționării, sub aspectul art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, exced prevederilor O.G. nr. 137/2000, deoarece acestea vizează în mod indisolubil modalitatea de interpretare a legii (legea privind transporturile rutiere și prevederile referitoare la condițiile de autorizare a instructorilor auto) și în ultimă instanță aplicarea legii și a metodologiei de autorizare a instructorilor auto.

6.5. Așa cum a reținut și Curtea Constituțională în Decizia nr. 1.011 din 8 noiembrie 2007 publicată în Monitorul Oficial nr. 809 din 27 noiembrie 2007 și a reiterat în Deciziile sale cu nr. 818, 819, 820 și 821 din 3 iulie 2008, publicate în Monitorul Oficial nr. 537 din 16.07.2008 „Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare este o reglementare specială care stabilește comportamentele considerate discriminatorii în viziunea legiuitorului și creează mecanismele prin care orice tip de discriminare poate fi sancționat și eliminat”. Astfel, Curtea în mod expres desprinde scopul legiuitorului în reglementarea acelor „comportamente”, i.e. împrejurări de fapt aplicate la situația unor persoane, grupuri de persoane sau comunități comparativ cu alte persoane, grupuri de persoane ori comunități, ce pot fi reținute ca discriminatorii în ipotezele prevăzute de Ordonanța nr. 137/2000 republicată. De altfel, în deciziile sus menționate, Curtea Constituțională arată în mod explicit că „actul normativ criticat

sanctionează contravențional orice deosebire, excludere, restricție sau preferință care are ca scop ori efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în domeniul politic, economic, social și cultural ori în orice alte domenii ale vieții publice, dacă deosebirea, excluderea, restricția sau preferința se datorează apartenenței la o rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv convingerilor, sexului sau orientării sexuale ori apartenenței la o categorie defavorizată”.

6.6. Este evident în acest sens, că acele comportamente considerate discriminatorii și care sunt sanctionabile contravențional nu pot fi echivalate sau asimilate cu situațiile ce implică modificarea, completarea, respectiv adoptarea unor prevederi legale de către legiuitor și subsecvent modalitatea de interpretare și aplicare a acestora. În cauza prin adoptarea și ulterior modificarea legislației privind transporturile rutiere s-au stipulat condițiile în care instructorii auto atestați pot fi autorizați și subsecvent s-au adoptat normele metodologice de autorizare a instructorilor auto. Or, condițiile de fond privind autorizarea decurg sine qua non din prevederile art. 48 indice 14 alin.1 și alin.4 din legea nr. 218 din 2 iunie 2009 iar normele metodologice reglementează modalitatea concretă de aplicare a acestor prevederi din punct de vedere organizatoric și administrativ.

6.7. În raport cu statuările Curții Constituționale relativ la O.G. nr. 137/2000, republicată, este lipsit de echivoc faptul că, prin natura sa, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării investighează, constată și sanctionează fapte de discriminare. Or, în exercitarea competențelor sale determinate de O.G. nr. 137/2000, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu se poate pronunța asupra unor aspecte de legalitate din care poate decurge un eventual tratament diferit. Pentru a reține incidența unui atare scop sau efect, în prezenta speță, Colegiul Director ar trebui să se substituie instanței judecătorești pentru a analiza justificarea aplicabilității prevederilor invocate, ca temei legal, în speța de față. De altfel, situația invocată în cauză pune în discuție drepturile subiective ale petentului în strânsă legătură cu interpretarea unor noțiuni care sunt reglementate de legiuitor prin acte normative speciale precum și metodologia de atestare/autorizate a instructorilor de pregătire practică. Or, astfel cum a statuat și Curtea Constituțională, interpretarea legii este atributul suveran al instanțelor judecătorești în opera de înfăptuire a justiției, iar controlul acestei interpretări se realizează prin exercitarea căilor de atac. În acest sens este, de exemplu, Decizia Curții Constituționale nr. 51 din 5 octombrie 1993, Decizia nr. 120 din 16 noiembrie 1994, Decizia nr. 39 din 10 aprilie 1996, Decizia nr. 300 din 1 iulie 1997, Decizia nr. 151 din 27 octombrie 1998, Decizia nr. 160 din 10 noiembrie 1998, Decizia nr. 14 din 9 februarie 1999, Decizia nr. 64 din 11 aprilie 2000, Decizia nr. 74 din 25 aprilie 2000, Decizia nr. 93 din 11 mai 2000, Decizia nr. 24 din 29 ianuarie 2002, Decizia nr. 282 din 29 iunie 2004). Din acest punct de vedere, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu se poate subroga instanțelor de judecată pentru a face aprecieri în legătură cu aspectele de fond ale petiției care decurg din modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale, precum și consecințele juridice ce decurg dintr-o asemenea interpretare.

6.8. Cu atât mai mult, CNCD nu are competența *ratione materiae* de a se pronunța cu privire la existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unui text de lege. În acest sens s-a pronunțat și Curtea Constituțională, prin decizia nr. 997 din 7.10.2008, relativ la dispozițiile O.G. nr. 137/2000, republicată. Pe de altă parte, Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a statuat că în fața CNCD dispozițiile unei legi, reclamate ca având efect discriminatoriu, nu pot face, prin ele însele, obiectul unei sesizări întemeiate pe Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, ci doar al unei excepții de neconstituționalitate în a cărei soluționare Curtea Constituțională are atribuții exclusive, conform art. 146 lit. d din Constituția României.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Aspectele sesizate nu intră sub incidența prevederilor **Ordonanței de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica petentului.

VII. Modalitatea de plată a amenzii: —

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

VASILE VASILE-ALEXANDRU – Membru

Data redactării 13.07.2010

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și**

**sanționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului
administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

